

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1975/101
Karar Sayısı : 1975/121
Karar Günü : 29.4.1975

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME: Uzunköprü Asliye Ceza Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU: 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı “Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun”un 2. maddesinin (B) bendinin iptali istemidir.

I. OLAY:

Sanık hakkında uygulanacak Türk Ceza Kanununun 492. maddesinin yer aldığı 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendini, Anayasa'nın 92. maddesinin beşinci fıkrasıyla saptanan yöntemlere uyulmadan yasalaştırılması nedeniyle Anayasaya aykırı gören Mahkeme iptali için, Anayasa'nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Kanunun 27. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.

II. İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi, İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca toplanarak aşağıdaki sorunlar üzerinde durmuştur:

1-Anayasa Mahkemesinin itirazı incelemeye görevli ve yetkili olup olmadığı sorunu:

Suç ve cezaların affı hakkındaki yasama belgelerinin Anayasaya uygunluk denetimine bağlı olup olmayacağı sorunu üzerinde durulmuş ve bunların da Anayasa'ya uygunluk denetimine bağlı olduğu sonucuna varılmıştır. Konu hakkındaki gerekçeler, Anayasa Mahkemesinin 28.11.1974 günlü, Esas: 1974/34, Karar: 1974/50 sayılı kararında tümüyle açıklanmış bulunduğundan (Resmî Gazete, Gün: 21.1.1975, sayı: 15125), bunların burada yinelenmesine gerek kalmamıştır.

Şu duruma göre bu işe bakmanın Anayasa Mahkemesinin görevi içinde bulunduğu açıktır.

Şahap Arıç ve Halit ZARBUN bu görüşe katılmamışlardır.

2- Esasın incelenmesinde sınır sorunu:

Kamu davası Türk Ceza Kanununun 492. maddesine göre açılmıştır ve Mahkemece de sanıklar hakkında bu madde hükmü uygulanacaktır.

Oysa, Mahkemenin iptalini istediği 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendinde, sözü geçen yasa maddesinden başka daha birçok maddeler yer almakta ve Mahkemenin görmekte olduğu davanın öteki maddelerle bir ilgili bulunmamaktadır. O halde, Anayasanın

Esas Sayısı : 1975/101
Karar Sayısı : 1975/121

değişik 151. ve 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri gereğince, itiraz yoluyla gelen bu işte esasın incelenmesi, Mahkemenin uygulama durumunda olduğu Yasa hükmü ile sınırlandırılmalıdır.

Nihat O.Akçakayalıoğlu bu görüşe katılmamıştır.

3- İtiraz konusu kuralın daha önce iptaline karar verilmiş olması:

15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendindeki kuralın Türk Ceza Kanununun 492. maddesi yönünden iptaline 11.3.1975 gününde, Esas: 1975/8, Karar: 1975/50 sayı ile karar verilmiş bulunduğundan, bu konuda yeniden karar verilmesine yer kalmamıştır.

III- SONUÇ:

1- İşin incelenmesinin Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkisi içinde bulunduğuna Şahap Arıç ve Halit ZARBUN'un karşıoylarıyla ve oyçokluğu ile;

2- Dosyanın eksikliği bulunmadığı anlaşıldığından işin esasının 15.5.1974 günlü 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin itiraz konusu yapılan (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 492. maddesi ile sınırlı olarak incelenmesine Nihat O.Akçakayalıoğlu'nun esasın incelenmesinin (B) bendinin tümü yönünden yapılması gerektiği karşıoyuyla ve oyçokluğu ile;

3- 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin bu işte itiraz konusu yapılmış bulunan (B) bendindeki kuralın itiraz yolu ile gelen başka bir işte Anayasa Mahkemesince Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçirilerek Türk Ceza Kanununun 492. maddesi açısından iptaline 11.3.1975 gününde Esas: 1975/8, Karar: 1975/50 sayı ile karar verilmiş bulunduğundan bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına oybirliğiyle;

29.4.1975 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Muhittin TAYLAN	Kâni VRANA	Şahap ARIÇ
Üye	Üye	Üye
İhsan ECEMİŞ	Halit ZARBUN	Abdullah ÜNER
Üye	Üye	Üye
Ahmet KOÇAK	Şekip ÇOPUROĞLU	Lûtfi ÖMERBAŞ

Esas Sayısı : 1975/101
Karar Sayısı : 1975/121

Üye

Hasan GÜRSEL

Üye

Ahmet Salih ÇEBİ

Üye

Şevket MÜFTÜGİL

Üye

Adil ESMER

Üye

Nihat
O.AKÇAKAYALIOĞLU

Üye

Ahmet H.BOYACIOĞLU

KARŞIOY YAZISI

Görev sorunu;

1803 sayılı Af Kanunu ile ilgili itirazın incelenmesinin Anayasa Mahkemesi'nin görevi içinde bulunduğu hakkında oyçokluğu ile verilen karara, Anayasaya uygun görmediğimden, katılmıyorum.

Bu konudaki karşıoy gerekçelerim, 21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, Anayasa Mahkemesi'nin 28.11.1974 günlü ve 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımın I nolu kısmında tafsilatlı olarak yazdığım gerekçelerin, prensipleri itibariyle, aynı olduğundan, burada tekrarına gerek görülmemiştir.

Sözü geçen karşıoy yazımda açıklanan gerekçelerle, Anayasa Mahkemesinin, çoğunlukla verdiği görev konusu ile ilgili karara karşıyım.

Üye

Şahap ARIÇ

KARŞIOY YAZISI

Esas Sayısı : 1975/101
Karar Sayısı : 1975/121

21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mahkememizin 28.11.1974 günlü, 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımda açıkladığım görev ve yetkiye ilişkin gerekçelerle, çoğunluğun bu kararına da katılmıyorum.

Üye

Halit ZARBUN